

MEDYCYNA WETERYNARYJNA

ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA NAUK WETERYNARYJNYCH

CZASOPISMO POŚWIĘCONE NAUCE I PRAKTYCE WETERYNARYJNEJ
ZAŁOŻONE W 1945 R. PRZEZ WYDZIAŁ WETERYNARYJNY W LUBLINIE

REDAKCJA

Redaktor naczelny: prof. dr Edmund PROST

Członkowie Komitetu Redakcyjnego: prof. dr Ryszard BADURA, prof. dr Jerzy MAZURCZAK,
prof. dr Abdon STRYSZAK, doc. dr Stanisław WOŁOSZYN.

Sekretarz naukowy: dr Ryszard SŁUŻEWSKI

RADA PROGRAMOWA

Dr Anatol BACHAREWICZ, prof. dr Henryk BALBIERZ, prof. dr Władysław BIELAŃSKI, prof. dr Stanisław CAKAŁA, prof. dr Zygmunt EWY, prof. dr Roman HOPPE, prof. dr Tadeusz JASTRZĘBSKI, prof. dr Lech JAŚKOWSKI, płk doc. dr Stefan KOSSAKOWSKI, prof. dr Zdzisław LARSKI, dyr. dr Henryk LIS, dr Władysław LUTYŃSKI, prof. dr Wincenty PEZACKI, prof. dr Wiktor STEFANIAK, prof. dr Marian TRUSZCZYŃSKI, prof. dr Janusz WELENTO, prof. dr Aleksander ZAKRZEWSKI, prof. dr Eugeniusz ZARNOWSKI

NUMER POŚWIĘCONY ZAGADNIENIOM ROZRODU ZWIERZĄT W ZWIĄZKU Z VIII MIĘDZYNARODOWYM KONGRESEM ROZRODU I SZTUCZNEGO UNASIENIANIA ZWIERZĄT – KRAKÓW 12-16.VII.1976

WŁADYSŁAW BIELAŃSKI
Kraków

Zagadnienia rozrodu i sztucznego unasieniania zwierząt w aspekcie VIII Międzynarodowego Kongresu w Polsce

Pozornym truizmem wydaje się stwierdzenie, że rozmnażanie zwierząt jest podstawowym warunkiem hodowli i produkcji zwierzęcej. Często nie docenia się aktualnie panującej sytuacji, kiedy to dzięki bardziej wnikliwemu poznaniu procesów fizjologicznych rozrodu doszło do daleko idącej ingerencji człowieka w podstawy biologii zwierząt gospodarskich. Pierwszą metodą, podporządkowaną potrzebom hodowli było sztuczne unasienianie zwierząt. Metoda ta pozwala na szerokie wykorzystanie potencjału genetycznego wysoko wartościowych i wyselekcjonowanych samców.

Liczba krów sztucznie unasienianych w Polsce wzrosła od roku 1960 do 1975 r. z około 1,5 mln do 5 mln sztuk rocznie, co stanowi ponad 80% stanu krów i jałówek powyżej 1 ro-

ku życia. W ostatnich latach unasienia się sztucznie około 30—40 tys. maciorek-owiec, oraz szybko wzrosła liczba unasienianych loch, osiągając w roku 1975 około 70 000 szt. Sztuczne unasienianie klaczy, kóz, matek pszczelich i drobiu nie ma jeszcze charakteru masowej akcji hodowlanej.

Na przestrzeni ostatnich około 15 lat, nastąpił zdecydowany i szybki postęp w metodach oznaczania w minimalnych ilościach (w pikoqramach) hormonów sterydowych i o charakterze białkowym, co łącznie z rozwojem badań nad prostaglandynami i syntezą preparatów hormonalnych, pozwoliło w praktyce na zastosowanie skutecznych metod sterowania cyklem rujowym samic, w zależności od potrzeb produkcyjnych.

Dalszym kierunkiem badań, w oddziaływaniu człowieka na przebieg rozrodu zwierząt, jest przeszczepianie wczesnych zarodków z jednej samicy do kilku innych, genetycznie mniej wartościowych. Przydatność tej metody dopiero się zarysowuje dzięki badaniom nad dzieleniem brustkującej zygoty na fragmenty, które przeszczepiane osobno rozwijają się samodzielnie. Także oznaczanie płci zygoty może być drogą dla uzyskiwania zwierząt planowanej płci.

Nasuwa się oczywiście pytanie czy i jakie znaczenie mogą mieć te i inne nowsze badania nad rozrodem zwierząt w odniesieniu do naszych potrzeb krajowych?

Polska należy do państw, w których produkcja zwierzęca stanowi co najmniej połowę wartości produkcji rolniczej. Pod względem liczebności pogłównia zwierząt zajmujemy wysoką pozycję w statystyce europejskiej. Dlatego usiłując odpowiedzieć na wyżej postawione pytanie trzeba uznać, że oczywiście każda metoda prowadząca do zwiększenia płodności i plenności naszych zwierząt, zwłaszcza hodowlanych o wyższym poziomie produkcyjnym, jest metodą zasługującą na natychmiastowe wprowadzenie w życie.

Grupą zawodową i naukowo specjalnie predysponowaną do wprowadzania w życie nowych metod w rozrodzie zwierząt są lekarze weterynarii.

Mimo wysiłków ze strony wielu wyższych uczelni, instytutów resortowych i Polskiej Akademii Nauk, nasze pracownie naukowe nie są w stanie nadażyć w badaniach nad fizjologią i patologią rozrodu, a także nad sztucznym unasienianiem zwierząt, za wieloma nowoczesnymi kierunkami badań na świecie. Dlatego istnieje potrzeba stałych kontaktów z nauką i praktyką zagraniczną zajmującą się szerszym wachlarzem zagadnień dotyczących rozrodu.

Z tych przesłanek wyłoniła się inicjatywa zorganizowania w Polsce VIII Międzynarodowego Kongresu Rozrodu Zwierząt i Sztucznego Unasieniania, który odbędzie się w Krakowie w dniach od 12 do 16 lipca 1976 r.

Międzynarodowe Kongresy Rozrodu Zwierząt zostały zapoczątkowane wkrótce po zakończeniu II wojny światowej przez nieliczną wtedy grupę naukowców. Uważali oni, że rozwój stosowania sztucznego unasieniania na szerszą skalę i z tym związanych badań nad całością biologii rozrodu wymaga stałej wymiany myśli i kontaktów naukowych w skali światowej, czego znakomitym narzędziem są kongresy międzynarodowe.

Pierwszy taki kongres odbył się w 1948 roku w Mediolanie i zgromadził około 200 naukowców i niektórych praktyków zajmujących się sztucznym unasienianiem oraz zagadnieniami patologii i kliniki rozrodu. Następne kongresy, w których brało udział coraz liczniejsze grono uczestników odbyły się kolejno: w Kopenhadze (1952), w Cambridge (1956), w Hadze (1961), w Trydencie (1964), w Paryżu (1968) i ostatni w

1972 r. w Monachium. Każdy z dotychczasowych kongresów przynosił jakieś nowe osiągnięcia badawcze, które zadecydowały o dalszym rozwoju nie tylko prac naukowych ale postępie w praktyce.

VIII Kongres organizowany jest przez Polską Akademię Nauk przy współudziale Ministerstwa Rolnictwa. Program kongresu przewiduje trzy rodzaje spotkań: plenarne, w sekcjach (Fizjologii, Patologii i Sztucznego Unasieniania) oraz w mniejszych grupach specjalistycznych („przy okrągłym stole” = panels).

Referaty główne (w sesjach plenarnych) będą dotyczyły: I. Roli centralnego układu nerwowego w rozrodzie, II. Biologii gamet in vitro, III. Rozrodu zwierząt w warunkach klimatu tropikalnego oraz IV. Zastosowania prostaglandyn w rozrodzie u zwierząt.

Na posiedzeniach sekcji będzie przedstawionych łącznie 337 doniesień zaakceptowanych przez Komisję Naukowo-Programową. Doniesienia te zostały zakwalifikowane do przedstawienia w czasie 11-tu sesji, z których 6 obejmuje Sekcja Fizjologii Rozrodu, 2 sesje Sekcja Patologii Rozrodu i 3 sesje Sekcja Sztucznego Unasieniania. Prezentacja doniesień będzie podzielona na wygłaszane ustnie (z tłumaczeniem równoczesnym na języki kongresowe i język polski) oraz na doniesienia prezentowane w formie „plakatowej”. Dyskusja na każdej sesji przewidziana jest wspólna, niezależnie od sposobu prezentacji.

Wydaje się, że szczególne zainteresowanie budzą materiały zgromadzone na sesjach poświęconych zagadnieniom przeszczepiania zarodków, okresu ciąży i porodu, synchronizacji rui i owulacji, metodom konserwacji nasienia.

Do najliczniej nadesłanych doniesień należą z Francji (28), z ZSRR (24), z Wielkiej Brytanii (20), z RFN (18), z Bułgarii (14), z Czechosłowacji (14), z Australii (13), z Holandii (13), z Kanady (11) oraz z Polski (49). Dalszy rodzaj spotkań obejmuje 20 posiedzeń „przy okrągłym stole”, które mają dość różny charakter, zależny od inicjatora i równocześnie organizatora spotkania. W zasadzie każde z tych spotkań przewiduje niezależnie od nazwy zawężenie dyskusji do jednego lub dwóch zagadnień. Bardziej ogólny charakter mają spotkania na temat: genetycznych aspektów płodności, czynników immuno-genetycznych, patogenetyki, zachowania płciowego, roli feromonów. Bardziej szczegółowo poświęcone są rozrodowi: u ryb, u ptaków, u zwierząt futerkowych, u jeleni, u psów i u koni oraz wybranym tematom jak patologia najądrzy, metody badania zachowania płodów, laparoscopia, ujednoczenie nomenklatury ultrastruktury gamet, zmienność wyników przy sztucznym unasienianiu.

Ogółem udział w kongresie zgłosiło wstępnie około 900 osób (w tym około 200 z Polski) i 300 osób towarzyszących, które reprezentują wszystkie kontynenty.